

Kallelse

Vård- och omsorgsnämnden kallas till sammanträde

Tid: Tisdagen den 24 november 2015 kl. 18:00
Plats: Lagen, plan 1, Alceahuset, Hackstavägen 22
(Sammanträdesrum Lagen är reserverat för Alliansen kl. 16:30-18:00.
Sammanträdesrum Losjön, plan 1 är reserverat för oppositionen kl. 17:00-18:00)

Övrig information:

Vänligen anmäl eventuella förhinder till Anne Savolainen, anne.savolainen@osteraker.se

På uppdrag av ordförande Mikael Ottosson (KD)

Anne Savolainen
Administrativ samordnare

Dagordning

1. Upprop, fastställande av dagordning och övriga frågor
2. Val av justerare samt tid och plats för justering

Informationsärenden

3. Information från Produktionsförvaltningen – Solskiftets äldreboende och hemtjänst, Anders Lindblad, tf. områdeschef
4. Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning per 2015-10-31

Beslutsärenden

5. Hyressättning av lägenheterna i gruppboendestad Hantverkaren
6. Överenskommelser om vård och omsorg för äldre
7. Verksamhetschef enligt 29 § hälso- och sjukvårdslagen
8. Kommunens kostpolicy – bordlagt ärende
9. Antagande av förfrågningsunderlag för upphandling av särskilt boende, dagverksamhet och kylrum vid Enebacken enligt LOU

- 10. Utdelning av medel ur Alma Karlssons fond
- 11. Handlingsplan efter IVO:s tillsyn av myndighetsövning enligt LSS
- 12. Sammanträdesdatum för vård- och omsorgsnämnden 2016

13. Individärenden

- 13.1 Ansökan om personlig assistans
- 13.2 Ansökan om bostad med särskild service för vuxna
- 13.3 Ansökan om bostad med särskild service för vuxna
- 13.4 Ansökan om korttidsvistelse i familj
- 13.5 Ansökan om särskilt boende
- 13.6 Ansökan om HVB-boende
- 13.7 Ansökan om HVB-boende
- 13.8 Ansökan om HVB-boende

14. Anmälan delegationsbeslut

- 14.1 Ordförandebeslut 2015-11-09 – korttidsvistelse enligt LSS (bifogas)
- 14.2 Delegationslistor Procapita september 2015 (finns i pärmen)

15. Delgivningar

- 15.1 Dom från Förvaltningsrätten i Stockholm i mål nr 6040-15 (finns i pärmen)
- 15.2 Förstudie av viss övertagande av hälso- och sjukvård LSS, från kommun revisorerna (finns i pärmen)
- 15.3 Protokoll FÖRSAM 2015-11-16 (finns i pärmen)
- 15.4 KF § 6:19 Val av vård- och omsorgsnämnd (finns i pärmen)
- 15.5 Bilagor till ärende 6 (skickas per e-mejl samt finns i pärmen)

4.

Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning per
2015-10-31

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-11-12

Dnr VON 2015/0024

Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning 2015-10-31

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Månadsuppföljning per 2015-10-31 och prognos per 2015-12-31 noteras.
2. Månadsuppföljning och prognos överlämnas till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Nämndens utfall för perioden uppgår till -455 512 tkr vilket motsvarar 101 % av periodbudgeten. Det ger en negativ budgetavvikelse på 5 545 tkr gentemot periodens budget. Bokslutsprognosen för helåret är oförändrad sedan föregående månad och uppgår till -4 500 tkr vilket skulle innebära en total nettokostnad på 544 100 tkr för 2015.

Bilagor

1. ”Ekonomisk uppföljning per den 31 oktober, Vård- och omsorgsnämnden”, 2015-11-12.

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

Frida Wennermark
Controller

Frida Wennermark
Controller

Ekonomisk uppföljning per den 31 oktober, Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomisk sammanställning

Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -OKT			
	Budget 2015	Prognos 2015	Budget- avvikelse	Utfall 2014	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Verksamhetens intäkter								
Avgifter	24 235	22 695	-1 540	23 533	20 196	18 225	-1 971	90%
Övriga intäkter	46 065	45 315	-750	47 553	38 387	40 872	2 485	106%
Summa intäkter	70 300	68 010	-2 290	71 085	58 583	59 097	514	101%
Verksamhetens kostnader								
Personalkostnader	-27 011	-27 061	-50	-23 626	-22 509	-22 285	224	99%
Lokal kostnader	-39 950	-39 530	420	-39 057	-33 292	-33 236	56	100%
Kapitalkostnader	-907	-907	0	-893	-756	-730	26	97%
Köp av verksamhet	-509 054	-512 434	-3 380	-491 651	-424 213	-431 071	-6 858	102%
Övriga kostnader	-32 978	-32 178	800	-35 225	-27 480	-26 987	493	98%
Summa kostnader	-609 900	-612 110	-2 210	-590 454	-508 250	-514 309	-6 059	101%
Verksamhetens nettokostnad	-539 600	-544 100	-4 500	-519 369	-449 667	-455 212	-5 545	101%

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -OKT			
	Budget 2015	Prognos 2015	Budget- avvikelse	Utfall 2014	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Nämnd och ledningsstab	-31 979	-32 079	-100	-29 220	-26 649	-26 871	-222	101%
Särskilt boende	-135 204	-132 304	2 900	-121 015	-112 670	-110 398	2 272	98%
Korttidsplatser äldreomsorg	-32 441	-36 591	-4 150	-38 648	-27 034	-31 582	-4 548	117%
Hemtjänst	-93 687	-96 287	-2 600	-90 984	-78 073	-81 164	-3 091	104%
Övrig äldreomsorg	-12 308	-11 558	750	-8 756	-10 256	-9 272	984	90%
Korttids LSS	-21 769	-20 569	1 200	-20 863	-18 141	-17 396	745	96%
LSS-boende	-100 522	-102 322	-1 800	-96 221	-83 767	-84 628	-861	101%
Daglig verksamhet LSS	-31 413	-29 613	1 800	-29 514	-26 177	-24 784	1 393	95%
Övrig LSS-verksamhet	-7 292	-6 992	300	-7 585	-6 077	-5 821	256	96%
Vård psyk funktionshindrade	-18 641	-18 291	350	-19 945	-15 534	-15 358	176	99%
Övrig omsorg psyk funk hindr	-17 342	-21 092	-3 750	-19 835	-14 453	-17 666	-3 213	122%
Personlig assistans LSS	-12 339	-11 339	1 000	-12 047	-10 283	-10 271	12	100%
Personlig assistans SFB	-23 125	-23 525	-400	-23 346	-19 271	-18 695	576	97%
Personligt Ombud	-1 538	-1 538	0	-1 390	-1 282	-1 306	-24	102%
Verksamhetens nettokostnad	-539 600	-544 100	-4 500	-519 369	-449 667	-455 212	-5 545	101%

Sammanfattning

Nämndens utfall för perioden uppgår till -455 512 tkr vilket motsvarar 101 % av periodbudgeten. Det ger en negativ budgetavvikelse på 5 545 tkr gentemot periodens budget. Bokslutsprognosen för helåret är oförändrad sedan föregående månad och uppgår till -4 500 tkr vilket skulle innebära en total nettokostnad på 544 100 tkr för 2015.

Kommentarer till utfall

Nämndens resultat till och med sista oktober visar ett underskott på 5,5 mnkr gentemot periodbudgeten. Intäkterna avviker med 0,5 mnkr och kostnaderna med -6 mnkr. Den största avvikelserna finns för köp av verksamhet där kostnaderna överstiger budget med 6,9 mnkr.

För centrala poster finns per oktober ett underskott på nära 0,5 mnkr. 0,3 mnkr av dem förklaras av högre nämndskostnader och 0,2 mnkr avser högre personalkostnader för staben. På grund av nya andelar utifrån fördelningsnycklarna mellan samverkande kommuner inom FoU Nordost har nämndens kostnader ökat med cirka 100 tkr jämfört med tidigare år vilket ger en avvikelse med motsvarande gentemot budget.

Det totala underskottet på biståndsenheten uppgår därmed till 5 mnkr. De administrativa kostnaderna är hittills 250 tkr lägre än vad som budgeterats till följd av tillfälliga vakanser som uppstått under året.

Äldreomsorgens avvikelse har förvärrats med ytterligare 1,5 mnkr sedan september varav hälften avser hemtjänst. Antalet utförda timmar ökade något i oktober samtidigt som en del extra kostnader för bland annat båttaxi till sommargäster på öarna m.m. har betalats.

LSS-verksamheterna har försämrats med omkring 0,3 mnkr jämfört med september vilket kan förklaras av att HSL-ansvaret för kommunen övertogs från 1 oktober och innebär därmed en högre kostnad för LSS-boende och daglig verksamhet. Psykiatriverksamheterna har en försämrad periodavvikelse på 0,7 mnkr jämfört med föregående månad varav 0,5 mnkr avser dagverksamheten som är i linje med tidigare underskott.

I tabellen nedan redovisas statistik för kommunalt bostadstillägg som infördes från 1 juli 2015.

Kommunalt bostadstillägg	September	Oktober	November
Antal beviljade, totalt	35	38	43
Antal avslag, totalt	4	6	6
Belopp per månad	31 520 kr	40 959 kr	45 268 kr

Kommentarer till bokslutsprognos

Trots att utfallet per oktober är 1 mnkr sämre än bokslutsprognosen lämnas den oförändrad sedan föregående månad. Den främsta orsaken är ett retroaktivt beslut från Försäkringskassan om personlig assistans enligt SFB för en person som haft omfattande hjälp under hela året. Detta innebär att nämnden kommer erhålla en återbetalning för personlig assistans enligt LSS på cirka 650 tkr. Samtidigt kommer dock en faktura för personlig assistans enligt SFB på cirka 150 tkr att tillkomma för samma period men nettoeffekten är ändå 0,5 mnkr. Den totala prognosen för personlig assistans enligt LSS har förbättrats med 900 tkr till följd av detta beslut. Inom personlig assistans enligt SFB har prognosen försämrats med totalt 1,1 mnkr varav endast 300 tkr är på grund av detta. Resterande försämrings beror på att ersättningen för vikariekostnader i samband med ordinarie assistents frånvaro har ökat kraftigt och redan i oktober är årets budget förbrukad. Många ytterligare ansökningar har inkommit och av erfarenhet vet man att en stor mängd brukar inkomma under december månad, före boksluten. Kostnaderna väntas överstiga budgeten med 1 mnkr trots att budgeten var i enlighet med 2014 års utbetalningar på cirka 750 tkr, en ökning med 126 %.

Helårsprognosen för boende psykiskt funktionshindrade har reviderats upp med 150 tkr på grund av något färre dygn än tidigare prognos. Det handlar främst om en HVB-placering som avslutats och där personen flyttar till Skogstjäppans boende.

Några ytterligare förändringar har gjorts inom LSS-verksamheterna. För avlösning/ledsagning finns cirka 150 tkr budgeterat för intäkter men som inte förekommer vilket gjort att prognosen justeras ned med motsvarande. Inom LSS-boende har prognosen förbättrats med 200 tkr men det är fortfarande lite oklart hur stora kostnaderna kommer att bli i samband med övertagandet av HSL-ansvaret då vissa unika lösningar varit nödvändiga. Även för korttidstillsyn är prognosen förbättrad med 200 tkr på grund av ett återkrav till en utförare för en placering som upphört.

Nyckeltal

Nyckeltal äldreomsorg	Budget 2015	Prognos 2015	Utfall 2014
Särskilt boende, årsplatser	227	220	206
Särskilt boende, snittkostnad/dygn	1 806	1 792	1 766
Korttidsplatser, antal dygn	14 931	17 142	19 117
Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 164	2 163	2 083
Utskrivningsklara, antal dygn	114	76	114
Utskrivningsklara, snittkostnad/dygn	2 904	3 955	2 842
Hemtjänst, utförda timmar dag och kväll	244 217	249 409	241 806
- varav extern regi	49%	56%	49%
Hemtjänst, antal kunder	522	545	518
Hemtjänst, pris/utförd timme	384	387	376

Nyckeltal funktionshinder	Budget 2015	Prognos 2015	Utfall 2014
Boende, antal vuxna egen regi	103	105	102
Boende, antal vuxna extern regi	27	29	24
Boende, antal barn	11	11	13
Daglig verksamhet enl. LSS, antal personer	191	170	187
Korttidsvistelse, antal dygn	5 189	4 826	5 405
Korttidstillsyn, antal barn	31	32	31
Hem för vård och boende (HVB), antal dygn	9 580	9 314	10 293
Hem för vård och boende (HVB), snittkostnad/dygn	2 151	2 160	2 135
Boendestöd, antal personer	128	128	124
Boendestöd, antal timmar	14 761	15 282	14 331
Sysselsättning enl. SoL, antal pass Kanalhuset	6 468	5 988	6 468
Personlig assistans LSS, antal personer	20	19	21
Personlig assistans SFB, antal personer	73	71	75

5.

Hyressättning av lägenheterna i gruppbofastad
Hantverkaren

Tjänsteutlåtande

Stab SOC

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-11-09

Dnr VON 2015/0067-734(I)

Hyressättning av lägenheterna i gruppbofastad Hantverkaren

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har på Kommunfullmäktiges uppdrag tillsammans med Armada Fastighets AB projekterat för en ny gruppbofastad enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), LSS. Denna gruppbofastad är ny under uppbyggnad och beräknas vara klar december 2015. Gruppbofastaden inrymmer sex lägenheter samt gemensamhets- och personalyta.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslut

1. att hyran för lägenhet i gruppbofastaden Hantverkaren fastställs till 6 734 kr/månad/lägenhet för år 2016.

Bakgrund

Hyresberäkningen för gruppbofastaden Hantverkaren har gjorts i samverkan mellan sakkunnig inom funktionshinder, controller, fastighetsekonom samt Armada kommunfastigheter AB. Den beräknade hyresnivån är beräknat på att hyresgästerna betalar motsvarande marknadshyra samt ett hyrespåslag för att ha tillgång till så kallade nyttigheter i fastigheten. Med nyttigheter avses tillgång till värden utöver den egna lägenheten, såsom gemensamhetsyta. Gemensamhetsytorna för brukarna på gruppbofastaden uppgår till ca 18 kvm/lägenhet.

Den totala hyresintäkten för Vård- och omsorgsnämnden blir enligt förslaget 485 000 kr per år. Marknadshyran är beräknad till 2 000 kr/kvm per lägenhet, vilket ger en totalhyra på 5 667 kr/mån/lägenhet. Utöver detta tillkommer 1 067 kr/månad/lägenhet för gemensamhetsutrymmen. Sammantaget skulle förslaget innebära en hyreskostnad på 6 734 kr/mån/lägenhet.

Utöver hyreskostnaderna tillkommer för hyresgästen kostnaden för elförbrukningen i lägenheten.

Den föreslagna hyresnivån innebär att den enskilde brukaren har möjlighet att ansöka om kommunalt bostadstillägg.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen föreslår att hyresnivån uppgår till 6734 kr/mån/lägenhet.

Hyreskostnaden bedöms som skälig och är beräknad på att hyresgästerna betalar motsvarande marknadshyra samt ett hyrespåslag för att ha tillgång till så kallade nyttigheter i fastigheten. Hyresintäkten är i enlighet med de uppskattade beräkningar som genomfördes under projekteringen av gruppbofastaden.

Tjänsteutlåtande

Tidigare beredning och beslutsunderlag

KF § 6:15, 2013-09-09, Byggnation av ny gruppbostad, Smedby 19:114

Anne Simmasgård
Socialchef

Eva Höxter
Sakkunnig funktionshinder

6.

Överenskommelser om vård och omsorg för äldre

Överenskommelser om vård och omsorg för äldre

Sammanfattning

KSL, Kommunerna i Stockholms Län har rekommenderat kommunerna i Stockholms län att anta en sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för personer som bor i särskilt boende för äldre inklusive två tilläggsöverenskommelser om samverkan kring missbruksproblematik samt psykisk sjukdom och funktionsnedsättning. KSL önskar få kommunerna ställningstaganden senast den 31 december 2015.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta att anta de överenskommelser om vård och omsorg för äldre som KSL rekommenderat i följande ordning:

1. Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för personer som bor i särskilt boende för äldre
2. Tilläggsöverenskommelse om samverkan kring att förebygga och behandla missbruk och beroende hos äldre
3. Tilläggsöverenskommelse avseende samverkan kring äldre med psykisk sjukdom och funktionsnedsättning

Bakgrund

Det finns sedan tidigare ett flertal olika överenskommelser på olika områden mellan kommunerna och landstinget i Stockholms län. Vissa överenskommelser har reviderats, andra är nyttillverkade och det finns ett behov av att samla de överenskommelser som rör vård och omsorg av personer som bor i särskilt boende för äldre under ett och samma paraplydokument. Själva överenskommelsen består av fem olika delar och två tilläggsöverenskommelser kopplas till huvuddokumentet som bilagor.

Förvaltningens slutsatser

I den föreslagna överenskommelsen finns vissa otydligheter men förvaltningen bedömer att nyttan med den nu föreslagna överenskommelsen är större än dessa oklarheter. Den föreslagna överenskommelsen bedöms kunna bli till stor nytta, och bli ett viktigt verktyg, i samverkan mellan olika vårdgivare, framförallt i gränsdragningsfrågor mellan kommun och landsting.

Bilagor

1. Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för personer som bor i särskilt boende för äldre
2. Tilläggsöverenskommelse om samverkan kring att förebygga och behandla missbruk och beroende hos äldre
3. Tilläggsöverenskommelse avseende samverkan kring äldre med psykisk sjukdom och funktionsnedsättning
4. Rekommendation från KSL

Tidigare beredning

Tidigare beredning saknas.

Anne Simmasgård
Socialchef

David Lidin
Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Expedieras
KSL, Kommunerna i Stockholms län
Produktionsstyrelsen
HSB Omsorg AB
Attendo AB

För kännedom

Socialnämnd och motsvarande

Äldrenämnd och motsvarande

Kommunstyrelser i Stockholms
läns kommuner

Överenskommelser om vård och omsorg för äldre

Rekommendation

KSLs styrelse beslutade vid sitt sammanträde 4 juni 2015 att rekommendera kommunerna i länet att anta

- Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för personer som bor i särskilt boende för äldre.
- Tilläggsöverenskommelse om samverkan kring att förebygga och behandla missbruk och beroende hos äldre
- Tilläggsöverenskommelse avseende samverkan kring äldre med psykisk sjukdom och funktionsnedsättning

I och med beslutet upphör Avtal om läkarsamverkan i särskilda boende och daglig verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen 26d § att gälla.

Beskrivning av ärendet

För att skapa en samhållen vård och omsorg för målgruppen äldre krävs samverkan mellan kommun och landsting. I Stockholms län finns sedan tidigare ett antal länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan i olika delar av huvudmännens verksamheter. Erfarenheterna av samverkan när det gäller barn och unga, personer med missbruk och beroendeproblem samt vuxna med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning visar att det underlättar samverkan om det finns en övergripande överenskommelse.

Samverkan mellan huvudmännen ska leda till god, trygg och säker vård och omsorg för äldre i behov av insatser från såväl kommunfinansierad som landstingsfinansierad verksamhet. Detta kräver ledning och styrning och överenskommelser kan utgöra ett viktigt verktyg för detta.

Den 14 september 2012 uppdrog dåvarande Presidiegruppen till KSLs kansli och Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning (HSF) att ta fram ett förslag till en sammanhållen överenskommelse om äldre. I uppdraget ingick att förtydliga ansvarsfördelning och samverkan kring individuell nutritionsbehandling i särskilda boende för äldre.

Under arbetet med överenskommelsen uppmärskammades behovet av att ta fram kompletteringar gällande äldre till länets *Policy för att förebygga och behandla missbruk* samt till *Överenskommelsen om samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom/ funktionsnedsättning*.

Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre (Bilaga 1)

Överenskommelsen består av fem delar som har samlats under ett gemensamt paraply. Målgruppen är personer som bor i särskilt boende för äldre.

Överenskommelsen ska utgöra ett stöd för det gemensamma arbetet mellan kommun och landsting på lokal nivå genom att klargöra ansvarsgränser. På så sätt ska överenskommelsen bidra till en sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet för den enskilde och effektiv resursanvändning för huvudmännen. Målet är att den enskilde ska:

- få en sammanhållen och individanpassad vård och omsorg efter sina behov
- uppleva vård och omsorg som trygg och säker
- få vård och omsorg av god kvalitet, genom en god samverkan mellan kommun- och landstingsfinansierade verksamheter.

Överenskommelsens fem delar är:

- Samverkan mellan läkarorganisationerna/läkare och kommunfinansierad hälso- och sjukvårdspersonal i särskilt boende för äldre (reviderad)

Denna del ersätter *Avtal om läkarsamverkan i särskilda boende och daglig verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen 26d §* som KSLs styrelse beslutade rekommendera kommunerna att anta den 11 juni 2009 (Dnr 2008/0054).

- Individuell nutritionsbehandling i särskilt boende för äldre (ny)

Inom detta område har det tidigare saknats en överenskommelse. Nu tydliggörs ansvarsfördelning rörande individuell nutritionsbehandling för personer som bor i särskilt boende för äldre och kommunerna åläggs att tillhandahålla dietistkompetens för detta ändamål.

- God läkemedelsbehandling för äldre (ny)

Inom detta område har det tidigare saknats en överenskommelse. Nu tydliggörs innebörden i god läkemedelsbehandling för äldre.

- Kostnadsansvar för medicintekniska produkter i särskilt boende för äldre (Ej reviderad)

Denna del i överenskommelsen ersätter den försöksverksamhet om samverkan mellan kommunerna och hjälpmedelscentraler i länet som KSLs styrelse beslutade rekommendera kommunerna att delta i den 23 april 1997.

- Kostnadsansvar för läkemedel och läkemedelsnära produkter. (Ej reviderad)

Denna del utgörs av *Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter* som KSLs styrelse beslutade rekommendera kommunerna att anta den 12 december 2013 (Dnr KSL/12/0166-35).

Tilläggsöverenskommelser gällande äldre

(Bilaga 2 och 3)

Tilläggsöverenskommelser avseende målgruppen äldre har tagits fram för att komplettera *Policy för att förebygga och behandla missbruk* (KSLs styrelse beslutade om rekommendation om förlängning den 12 december 2012, Dnr KSL/13/0105), och *Samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning* (KSLs styrelse beslutade om rekommendation den 29 mars 2012, Dnr: KSL/2008/0036).

Målgruppen är personer över 65 år.

I dokumenten förtydligas vikten av anpassade insatser utifrån den enskilde behov av vård- och omsorg. Vidare förtydligas respektive huvudmans ansvar när det gäller samordnad individuell plan, samordningsresurser och stöd till anhöriga och närstående. Parterna åtar sig även att genomföra en inventering av äldre personer med missbruks- och beroendeproblematik eller risk för detta.

Dialog och förankring

Den sammanhållna överenskommelsen om vård och omsorg för äldre har utformats av ett flertal arbetsgrupper med sakkunniga från kommuner och landstinget. Innan förslaget färdigställdes bjöds representanter för samtliga kommunernas in att lämna synpunkter. Synpunkterna har beaktats i det slutliga förslaget. Kommunernas tjänstemän ställer sig positiva till en samlad överenskommelse om äldre som bor i särskilt boende för äldre. Många poängterade vikten av implementering och uppföljning av överenskommelsen. Under 2015 kommer därför indikatorer för uppföljning att tas fram.

Delöverenskommelsen om individuell nutritionsbehandling har varit ute på särskild tjänstemannaremiss till kommunerna. I de flesta kommuner ställer sig tjänstemännen positiva till förslagen och framför att det skapar bättre förutsättningar att erbjuda individuell nutritionsbehandling. Samtidigt har tjänstemän i några kommuner framför farhågor om att överenskommelsen innebär ett utökat åtagande för kommunerna och att vissa kommuner kan få svårt att tillgodose kravet att tillhandhålla dietistkompetens, samt att överenskommelsen kan innebära ökade kostnader för kommunen.

Kompletteringarna har tagits fram av en gemensam arbetsgrupp med sakkunniga från kommuner och landstinget och behandlats i det Regionala samrådet för psykiatri och beroendefrågor som tillstyrkt dem.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i KSLs styrelse. KSL överlåter till kommunen att fatta beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling.

Svarsperiod

KSL önskar få kommunernas ställningstaganden senast den 31 december 2015 med e-post till registrator@ksl.se.

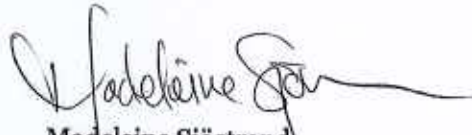
Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av: Maria Andersson, telefon 08-615 94 32, e-post maria.andersson@ksl.se.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Mats Gerda
ordförande

Madeleine Sjöstrand
direktör

Bilagor:

1. Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för personer som bor i särskilt boende för äldre.
2. Tilläggsöverenskommelse om samverkan kring att förebygga och behandla missbruk och beroende hos äldre
3. Tilläggsöverenskommelse avseende samverkan kring äldre med psykisk sjukdom och funktionsnedsättning

7.

Verksamhetschef enligt 29 § hälso- och sjukvårdslagen

Socialförvaltningen

Datum 2015-11-10

Dnr VON 2015/0061-778

Till Vård- och omsorgsnämnden

Verksamhetschef enligt Hälso- och sjukvårdslagen § 29

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har 2013-10-29 utsett Tove Eriksson till verksamhetschef enligt HSL för Korttidsenheten och Solskiftet inom Produktionsförvaltningens verksamhetsområde Vård och omsorg. Produktionsstyrelsen har lämnat begäran om tillfällig ändring av ansvarig enligt HSL för produktionsförvaltningens verksamheter i Österåkers kommun.

Ändringen är föranledd av tillfällig ändring av ledningsorganisationen samt att hälso- och sjukvårdsansvar inom LSS har tillkommit sedan 2015-10-01.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Kent Henningsson utses till verksamhetschef enligt § 29, HSL för Korttidsenheten, Solskiftet och LSS inom Produktionsförvaltningens verksamhetsområde Vård och omsorg.
2. Socialförvaltningen ges i uppdrag att utreda begreppet vårdgivare respektive huvudman i syfte att fastställa framtida beslutsordning.

Bakgrund

Fr.o.m. 1 oktober 2015 tog kommunerna i Stockholms län över hälso- och sjukvårdsansvaret för bostad med särskild service och daglig verksamhet inom LSS. Österåkers kommun fick därmed hälso- och sjukvårdsansvar enligt 18 § i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) i daglig verksamhet samt bostad med särskild service som beviljats enligt lagen om stöd och service, LSS § 9:8, § 9:9 och § 9:10. Tidigare beslut om verksamhetschef enligt HSL omfattar endast äldreomsorg.

Produktionsförvaltningen har under hösten 2015 genomfört förändring av ledningsorganisationen inom vård- och omsorgsverksamheterna och begär därför ändring av verksamhetschefsansvar enligt HSL för produktionsförvaltningens verksamheter i Österåkers kommun. Produktionsförvaltningen bedömer själv att förändringen är temporär och beräknas pågå fram t.o.m. februari 2016, medan Produktionsförvaltningen genomför en mer långsiktig utredning av ledningsorganisationen. Under perioden avlastas verksamhetschef Tove Eriksson ansvaret för äldreomsorgen av Anders Lindblad. Fram till dess att en ny organisation är beslutad och genomförd föreslår produktionsförvaltningen att ansvaret enligt HSL, för berörda delar, ska vila på produktionschef Kent Henningson.

Förvaltningens slutsatser

Det är oklart om Vård och omsorgsnämnden är att betrakta som vårdgivare, huvudman eller båda delarna. Vårdgivaren har enligt patientsäkerhetslagen långtgående ansvar för utförande och systematiskt patientsäkerhetsarbete. Huvudman är enligt Socialstyrelsens termbank en myndighet eller organisation som juridiskt och ekonomiskt har ansvaret för viss verksamhet.

Det ges i dagsläget olika besked från Socialstyrelsen, IVO respektive SKL gällande hur dessa begrepp ska tolkas och tillämpas. Det finns viss övervikt för tolkningen att den som utför

verksamhet också ska betraktas som vårdgivare, och den som beställer verksamhet, ska betraktas som huvudman.

Om denna tolkning ska gälla så borde Produktionsstyrelsen i framtiden själv utse verksamhetschef enligt HSL § 29 på samma sätt som övriga utförare gör t.ex. vid entreprenader.

Patientsäkerhetslagen 3 §:

Med vårdgivare avses i denna lag statlig myndighet, landsting och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndigheten, landstinget eller kommunen har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård.

Tidigare beredning

Beslut VON § 260 Verksamhetschef inom Hälso- och sjukvård
(VON 2013/0064-770)

Anne Simmasgård
Socialchef

David Lidin
Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Expedieras
Produktionsstyrelsen

8.

Kommunens kostpolicy – bordlagt ärende

VON § 9:7

Dnr. VON 2015/0062

Kommunens kostpolicy

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden bordlägger frågan om Kostpolicy för Österåkers kommun daterad 2015-10-13 och tar upp frågan vid nästa sammanträde.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i budget 2015 i uppdrag att uppdatera kommunens kostpolicy. Berörda nämnder har i samverkan tagit fram ett förslag på en uppdaterad och övergripande kostpolicy.

Beslutsunderlag

– Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-10-13.

Förslag till beslut

Marie Ende (S) yrkar att Vård- och omsorgsnämnden bordlägger frågan om Kostpolicy för Österåkers kommun daterad 2015-10-13 och tar upp frågan vid nästa sammanträde.

Mikael Ottosson (KD) med instämmande av (M), (FP), (C), (ÖP), (MP), (RP) yrkar bifall till Marie Endes (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Marie Endes (S) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

– Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-10-13

Dnr VON 2015/0062

Uppdrag Budget 2015 - att uppdatera kommunens kostpolicy

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i budget 2015 i uppdrag att uppdatera kommunens kostpolicy. En arbetsgrupp från berörda nämnder har i samverkan tagit fram ett förslag på en uppdaterad och övergripande kostpolicy.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta Kommunfullmäktige antar Kostpolicy för Österåkers kommun daterad 2015 10 13

Bakgrund

Kostpolicy för goda matvanor inom Österåkers kommun fastställdes av Kommunfullmäktige 2009 (dnr KS 2008:40 622). Kostpolicyn gäller för verksamhet inom förskola, skola, fritidshem, familjedaghem, fritidsgårdar och kommunala sportanläggningar. Policyn omfattar alltså inte verksamhet för äldre och funktionshindrade, vilket också är en viktig målgrupp för en kommunal kostpolicy. Nuvarande kostpolicy är också alltför omfattande och detaljerad. En arbetsgrupp med representanter för Skolnämnden, Kultur – och fritidsnämnden, Vård - och omsorgsnämnden samt Produktionsstyrelsen har tagit fram ett förslag till en mer kortfattad kostpolicy som omfattar samtliga verksamheter inom kommunen, i egen regi eller upphandlad, som serverer måltider och hanterar livsmedel i sin verksamhet.

Förvaltningens slutsatser

Socialförvaltningen är positiv till en mer tydlig och kortfattad kostpolicy som omfattar verksamhet för alla åldrar.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

KF § 9:31/2014 - Uppdrag budget 2015

Bilagor

Förslag till Kostpolicy för Österåkers kommun.

Anne Simmasgård

Socialchef

David Lidin

Medicinskt ansvarig

Kostpolicy för Österåkers kommun 2015 10 13

Kostpolicy för Österåkers kommun avser verksamhet som drivs i kommunens egen regi, verksamhet som bedrivs av privat utförare genom godkännande av kommunen eller genom avtal/upphandling samt verksamhet som omfattas av särskild beställning till Produktionsstyrelsen.

Syfte

- Kostpolicyn ska vara vägledande vid upprättande av riktlinjer för berörda verksamheter som serverar måltider, driver caféverksamhet mm. samt vid upphandling av privata aktörer.

Individen

- Barn, elever, ungdomar och brukare inom vård och omsorg ska ha möjlighet till inflytande över måltidsmiljö och kost.
- De som av medicinska skäl har behov av specialkost ska i möjligaste mån kunna erbjudas sådan.
- Tillagad mat ska vara näringsriktig, säker och hälsosam och av hög kvalitet och ska så långt det är möjligt lagas från grunden och så nära matgästerna som möjligt.
- I skolornas caféverksamhet, fritidsgårdar och sportanläggningar ska det finnas ett hälsosamt utbud.

Säkerhet

- Regler avseende ansvar i livsmedelslagstiftningen ska vara välkända och följas av alla som hanterar livsmedel.
- Personalen ska fortlöpande ha tillgång till professionellt stöd och kompetensutveckling avseende områden som omfattas i livsmedelslagstiftningen.

Näringsinnehåll

- Måltider ska vara sammansatta enligt de svenska näringsrekommendationerna och råd utarbetade av Livsmedelsverket.

Måltidsordning /Måltidsmiljö

- Måltider ska serveras enligt den måltidsordning och vid de tider som rekommenderas av Livsmedelsverket och Skolverket samt i övriga tillämpliga regelverk.
- Måltider ska serveras i en lugn och trivsamt miljö som främjar social samvaro.
- Kosten och måltidernas betydelse ska vägas in i budgetarbete så att tillräckliga resurser avsätts på alla nivåer för att hålla en hög och säker kvalitet och måltidsmiljö.

Ekologiska/ närproducerade livsmedel

- Ekologiska, närproducerade och etiskt certifierade produkter ska, inom tilldelade budgetramar, vara förstahandsvalet i de produktkategorier där sådana finns.

Ansvar

- Kommunstyrelsen ansvarar för att policyn uppdateras vid behov.
- Respektive nämnd och Produktionsstyrelsen har ansvar för att uppfylla de delar av policyn som berör den egna verksamheten.
- Berörd förvaltningschef ansvarar för att innehållet i detta dokument följs och är känt av alla medarbetare och utförare.
- Leverantörer som anlitas av Österåkers kommun ska kunna visa att livsmedelslagstiftningens krav är uppfyllda.

Uppföljning

- Uppföljning av policyn integreras i det systematiska kvalitetsarbetet i skola och förskola och övriga verksamheter.
- Respektive nämnd och Produktionsstyrelsen följer i årsbokslut upp hur kostpolicyn efterlevs.

ÄT S.M.A.R.T.

Ät S.M.A.R.T.-modellen är framtagen av Centrum för tillämpad näringslära vid Stockholms läns landsting med stöd från Konsumentverket och Livsmedelsverket. Ät S.M.A.R.T. är ett informations- och utbildningsmaterial som presenterar ett förslag på hur man kan äta både hälsosamt och miljövänligt grundat på forskning inom hälso- och miljöområde. Ät S.M.A.R.T. bygger på de svenska näringsrekommendationerna i kombination med de svenska miljömålen.

S.M.A.R.T. står för

- S** större andel vegetabilier
- M**indre tomma kalorier
- A**ndelen ekologiskt ökas
- R**ätt kött, rätt grönsaker
- T**ransportsnålt

9.

Antagande av förfrågningsunderlag för upphandling av
särskilt boende, dagverksamhet och kylrum vid
Enebacken enligt LOU

(OBS! Förfrågningsunderlag SEKRETESS)

Tjänsteutlåtande

Stab SOC

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-11-09

Dnr VON 2015/0006

Antagande av förfrågningsunderlag för upphandling av särskilt boende, dagverksamhet och kylrum vid Enebacken enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

Sammanfattning

Socialförvaltningen har tillsammans med upphandlingsenheten tagit fram föreliggande förfrågningsunderlag. Förfrågningsunderlaget innehåller omfattning och beskrivning av särskilt boende med somatisk och demensinriktning, korttidsboende inklusive växelvård, dagverksamhet med demensinriktning och kylrumsförvaring för avlidna vid Enebackens äldreboende enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Upphandlingsprocessen startar i och med att förfrågningsunderlaget antas.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna förfrågningsunderlaget angående upphandling av särskilt boende med somatisk och demensinriktning, korttidsboende inklusive växelvård, dagverksamhet med demensinriktning och kylrumsförvaring för avlidna vid Enebackens äldreboende enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

Bilagor

1. Föreliggande förfrågningsunderlag

Anne Simmasgård
Socialchef

Kerstin Odenfelt
Sakkunnig äldre

10.

Utdelning av medel ur Alma Karlssons fond

Tjänsteutlåtande

Stab SOC

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-11-10

Dnr VON 2015/0065

Utdelning av medel ur Alma Karlssons fond

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

Att bevilja medel ur Alma Karlssons fond till Solhälla trygghetsboende med 4125 kr. Fondmedlen kan delas ut under förutsättning att utfallet i den aktuella fonden är fastslaget av revisor.

Bakgrund

Alma Karlssons fond riktar sig till boende på Solhälla trygghetsboende i Österåkers kommun. Fondmedel ska användas för att bidra till de boendes trevnad och glädje. De fondmedel som kommer att delas ut är avkastning för 2014. Årsbokslutet för 2014 är klart och fastställt i Kommunfullmäktige. I fonden finns ett belopp av 4125 kr. Vård- och omsorgsnämnden beslutar om utdelning.

Anne Simmasgård
Socialchef

Kerstin Odenfelt
Sakkunnig äldre

II.

Handlingsplan efter IVO:s tillsyn av myndighetsövning
enligt LSS

Tjänsteutlåtande

Biståndsenheten

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-11-09

Dnr VON 2015/0028-704(4)

Handlingsplan efter IVO:s tillsyn av myndighetsutövning enligt LSS

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg har varit på tillsynsbesök gällande myndighetsutövning enligt LSS och identifierat tre förbättringsområden. Förvaltningen har med anledning av detta upprättat en handlingsplan.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Att godkänna handlingsplanen

Bakgrund

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har i maj 2015 genomfört en tillsyn av myndighetsutövning enligt LSS i Österåkers kommun. Två andra kommuner och tre stadsdelar i Stockholms stad har fått samma tillsyn under året.

Syftet med tillsynen var att granska om verksamheterna uppfyller lagstadgade krav och upprätthåller en god kvalitet. Utgångspunkten för tillsynen var hur kommunerna uppfyller kraven på rättssäkerhet i myndighetsutövningen. Tillsynens mål i stort är att bidra till en god och säker vård och omsorg med god kvalitet.

Inför IVO:s inspektion besvarade förvaltningen ett antal frågor gällande myndighetsutövning och organisation. Vid inspektionen granskades de senaste 20 besluten för personer i åldern 18-65 år. Av de 20 granskade besluten avsåg 18 beslut om förlängning av tidigare insats och 2 nyansökningar. 10 beslut avsåg bostad med särskild service enligt LSS. 10 beslut avsåg biträde av kontaktperson enligt LSS. Enhetschef och tre LSS-handläggare intervjuades var för sig.

IVO kom fram till tre förbättringsområden

- Myndighetsutövningen är inte rättssäker då tidsbegränsade beslut inte följs upp i tid.
- Besluten verkställs inte alltid omedelbart.
- Rutiner för hantering av inkomna synpunkter och klagomål är inte kända av enhetens personal.

Med dessa påpekanden avslutade IVO ärendet och kräver inga åtgärder från kommunen. En utförlig beskrivning av tillsynens tillvägagångssätt och resultat finns att läsa i IVO:s beslut 2015-09-30.

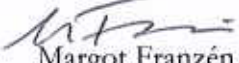
Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen ser positivt på IVO:s tillsynsbesök och tar till sig kritiken. Personalomsättning med åtföljande vakanser ses som den främsta orsaken till de påvisade bristerna. Förändrade rutiner och utökad delegation kan effektivisera biståndshandläggningen. En handlingsplan med förbättringsåtgärder har upprättats.

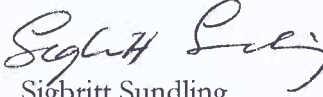
Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Beslut IVO 2015-09-30
2. Handlingsplan 2015-11-09

Margot Franzén
Kvalitetssamordnare
T.f. enhetschef

Sigbritt Sundling
Enhetschef

Anne Simmasgård
Socialchef

Avdelning öst
Annki Hägglund
Annki.Hagglund@ivo.se

Vård- och omsorgsnämnden i Österåker
184 86 ÅKERSBERGA

ÖSTERÅKERS KOMMUN Vård- och omsorgsnämnden	
2015 -10- 02	
Dnr.	Sign.

VON 2015/0028-
704(3)

Ärendet

Tillsyn av myndighetsutövning enligt LSS i Österåker.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

Skälen för beslutet

IVO:s tillsyn av myndighetsutövningen har huvudsakligen visat följande:

1. Nämndens myndighetsutövning är inte rättssäker för den enskilde på grund av att tidsbegränsade beslut om insatser inte följs upp i rätt tid. IVO vill uppmärksamma nämnden på sitt ansvar för uppföljning av insatser och för att det ska fattas ett nytt beslut innan det tidigare beslutet har upphört att gälla. Av JO:s ämbetsberättelse 2003/2004: JO1 s. 324 (JO:s dnr 3923-2000) framgår att det inte är godtagbart att den enskilde får besked om fortsatta insatser långt efter att beslutet upphört att gälla och inte heller att insatsen fortsätter utan ett giltigt beslut.
2. Nämnden har ibland svårigheter att verkställa beslut. IVO vill framhålla att nämndens beslut om insats enligt LSS gäller omedelbart vilket framgår av 27§ fjärde stycket LSS.
3. Nämndens processer och rutiner för hantering av inkomna klagomål och synpunkter är inte kända av enhetens personal. IVO noterar att nämnden redan inlett ett arbete med att förtydliga befintliga rutiner samt att en kvalitetssamordnare utsetts till att ansvara för analysen i syfte att utveckla en verksamhet av god kvalitet. IVO förutsätter att nämnden omgående informerar personalen om gällande processer och rutiner så att all personal kan arbeta enligt rutinerna och medverka i kvalitetsarbetet enligt 6 kap. 1,3 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

IVO redogör nedan mer detaljerat skälen för beslutet.

Beslut tidsbegränsas och följs inte upp i tid

De intervjuade uppger att de tidsbegränsade besluten ofta avser ett till två år. Beslut om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS och daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS kan beviljas tillsvidare förutsatt det inte finns några tveksamheter om att den enskildes behov är omfattande och varaktigt. Unga personer med en neuropsykiatrisk diagnos som efter avslutad skolgång begär boende enligt LSS beviljas oftast endast kortare tidsperioder för att bl.a. utreda om det är rätt boendeform. De intervjuade uppger att de inte hinner följa upp alla beslut innan de upphör utan insatsen får fortgå tills nytt beslut kan beviljas retroaktivt. Enhetschefen uppger att när enheten är fullt bemannad finns förhoppning om att omprövningarna ska ske i rätt tid.

Vid IVO:s granskning av de senaste 20 besluten framkom att två av de åtta besluten som avsåg bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt 9 § 9 LSS gällde tills vidare och övriga beslut avsåg mellan 1-21 månader. De fyra bifallsbesluten om kontaktperson avsåg mellan 1-3 år.

IVO vill uppmärksamma nämnden på att beslut inte slentrianmässigt bör tidsbegränsas utan en individuell bedömning bör ske i respektive ärende. Enligt 7 § 7 LSS ska insatserna tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor och de ska vara varaktiga och samordnade, anpassade till mottagarens individuella behov och utformade så att de stärker den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv.

I JO:s ämbetsberättelse 2003/2004 s. 324 (dnr 3923-2000) anges att nämnden ansvarar för uppföljning av insatsen och för att det fattas ett nytt beslut innan det tidigare beslutet har upphört att gälla. Det är inte godtagbart att den enskilde får besked om fortsatta insatser långt efter att beslutet upphört att gälla och inte heller att insatsen fortsätter utan ett giltigt beslut. Av prop. 2005/2006:115 s. 118 framgår vidare att nämnden är ansvarig för att den enskilde verkligen får det bistånd som har beviljats och med detta följer ett ansvar att dokumentera att beslutet har verkställts samt att följa upp det beslutade biståndet.

Vissa svårigheter att verkställa beslut

De intervjuade uppger att enhetens samordnare ansvarar för att verkställa beslut om bostad. För att öka antal boendeplatser har ytterlägenheter ofta kopplats till befintliga stöd- och serviceboenden vilket medfört att dessa boenden kan omfatta upp till tio lägenheter. Beslut om boende i gruppboendestad har blivit allt svårare att verkställa och under vän-

tetiden kan enskilda få bo kvar i sina föräldrahem med olika former av extra stöd. Ibland har plats erbjudits externt förutsatt att den enskilde accepterat detta. En ny gruppbostad med sex lägenheter förväntas stå klar innan årsskiftet. Färdigställandet har försenats på grund av att bygget blivit nedbränt vid två tillfällen under byggnadsperioden.

Vid IVO:s granskning av de senaste 20 besluten framkom att alla var verkställda. Enhetschefen uppgav att enheten sedan tidigare har 10 beslut om bostad enligt 9§9 LSS som inte blivit verkställda. Av dessa har sex personer själva valt att vänta på en plats i den gruppbostad som kommer öppna i december 2015.

Utförarenheten ansvarar för att verkställa beslut om kontaktperson som kan ta tid då det kan vara svårt att hitta personer som matchar den enskildes önskemål. Ibland har en närstående fått uppdraget vilket innebär att insatsen inte tillför det som var avsikten med insatsen. Ej verkställda beslut rapporteras löpande till IVO.

IVO vill framhålla att utgångspunkten är att nämndens beslut om en insats enligt LSS gäller omedelbart enligt 27 § fjärde stycket LSS.

Förtydligande pågår av rutinerna för synpunkter och klagomål.
De intervjuade uppger att det finns olika möjligheter för enskilda att lämna synpunkter och klagomål. Handläggare lämnar oftast inkomna klagomål vidare till enhetschefen men de känner inte till hur dessa sedan hanteras och vilka åtgärder som vidtas. Ibland noteras inkomna klagomål i ett aktuellt ärende enbart i den enskildes akt och hanteras då enbart på individnivå internt inom enheten och blir inte synligt i den formella klagomålshanteringen. Enhetschefen anser att detta är ett förbättringsområde samt anger att analysen av inkomna klagomål behöver utvecklas samt att återkoppling måste ske till handläggarna. Nämnden uppger att ett arbete pågår med att förtydliga befintliga rutiner för att säkerställa att alla typer av klagomål, synpunkter och brister tas om hand i organisationen. Vidare uppges att en kvalitetssamordnare kommer ha som uppgift att analysera de brister som anges i klagomålen för en vidareutveckling av verksamheten.

IVO konstaterar att personal saknar kunskap om rutiner för klagomålshanteringen. IVO förutsätter att nämnden informerar personalen om gällande processer och rutiner så att all personal kan arbeta enligt rutinerna och medverka i kvalitetsarbetet enligt 6 kap. 1,3 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Dessutom är det angeläget att handläggare alltid lämnar inkomna synpunkter och klagomål till enhetschef. IVO noterar att ett arbete pågår för att förtydliga och utveckla näm-

dens hantering av inkomna klagomål och synpunkter. IVO förutsätter att nämnden i detta arbete följer 5 kap. 3§ och 4 kap. 2§ i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9).

Stor omsättning av handläggare

Enhetschefen uppger att personalomsättningen har varit hög bland handläggarna och ytterligare några slutar till sommaren men nya uppges redan vara rekryterade. Många nyanställda har formell utbildning, men saknar ofta tidigare erfarenhet av handläggning och/eller från sakområdet. De intervjuade uppger att den höga personalomsättningen samt att ärendemängden ökar alltmer gör arbetssituationen tung och resurskrävande. I genomsnitt ansvarar handläggarna för cirka 70 ärenden vardera.

Introduktion av nyanställda sker i huvudsak av en mentor som utses ibland handläggarna samt av samordnaren. En introduktionsplan saknas men ett arbete uppges ha inletts av förvaltningen för att utforma en gemensam introduktionsplan som sen ska anpassas till respektive sakområde. Som stöd till handläggarna pågår ett arbete med att upprätta ett vägledningsdokument för handläggningen. Eftersom riktlinjer saknas diskuteras beslut med samordnare och enhetschef för att uppnå enhetliga och likvärdiga bedömningar. En mer restriktiv hållning gäller sedan en tid om att bevilja biträde av kontaktperson till personer som bor i gruppbostad. Undantag sker om gruppbostraden inte kan tillgodose behovet och att det finns särskilda individuella behov.

IVO vill framhålla att enligt 6 § 2 st. LSS ska det i verksamheter som bedrivs enligt LSS finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god omvårdnad ska kunna ges. Det innebär att personalen ska ha den utbildning och erfarenhet som kan krävas för varje specifik uppgift (prop. 1992/93:159 s. 171).

Handläggarna har regelbunden handledning och får kompetensutveckling

De intervjuade uppger att de har ärendehandledning veckovis med samordnaren och ofta deltar även enhetschefen. Extern handledning sker en gång i månaden och juristhandledning sker två till tre gånger per termin. Juristen erbjuder även vissa seminarier och föreläsningar inom sakområdet.

Vid medarbetarsamtal uppmärksammas behov och önskemål av kompetensutveckling. Handläggarna anser att ledningen är positiv till kompetensutveckling och de erbjuds bl.a. utbildningar i LSS via Carpe.

IVO noterar att nämnden erbjuder regelbunden handledning samt kompetensutveckling i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS

2008: 32) om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som avser personer med funktionshinder, som framhåller att handläggarna bör få kontinuerligt stöd och tillgång till handledning samt utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som behövs för att utföra arbetsuppgifterna.

Enskildes delaktighet i utredningar behöver förstärkas

De intervjuade uppger att då en ansökan inkommer muntligt noterar handläggaren den enskildes önskemål om insats. Emellanåt sker kontakt i ett ärende endast med den enskildes legala företrädare vilket de intervjuade uppger oftast beror på tidsbrist. Handläggarna uttrycker vikten av att öka den enskildes delaktighet i utredningen och vill hitta former för att uppmärksamma detta i större omfattning. Den enskilde får alltid ta del av innehållet i utredningen innan beslut. Information om avslag sker oftast både muntligt och skriftligt och besvärshänvisning medföljer alltid avslagsbeslutet.

IVO vill framhålla att verksamhet, enligt 6 § 1 st. LSS ska vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmande den enskilde ska i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Då lagstiftningen inte ställer något formkrav på hur en begäran om insats enligt LSS ska vara utformad är det viktigt att den enskilde erbjuds det stöd som krävs för att kunna framföra sina önskemål om insats (JO:s beslut den 9 september 2010, dnr 1440-2009, jfr dnr 2155-09).

Handläggarna ger information om insatser, handlägningsprocessen och individuell plan

Handläggare uppger att de informerar den enskilde vid första besöket, både muntlig och skriftlig om bl.a. LSS- insatser och handlägningsprocessen. Enheten har via kommunens nya kommunikator initierat en förbättring av kommunens informationsbroschyr kring LSS som nu pågår i syfte att alla ska förstå innehållet och även möjliggöra en större delaktighet. Information om individuell plan enligt LSS finns i informationsbroschyren, på ansökningsblanketten och ges även muntligt av handläggarna. En plan erbjuds och upprättas om enskilde önskar detta. Handläggarna känner till att en samordnad individuell plan, SIP enligt 2 kap. 7§ socialtjänstlagen (2001:453) SoL kan upprättas i vissa situationer då flera enheter är inblandade men arbetar ännu inte aktivt med dessa planer. Enligt enhetschefen planeras en utbildning kring SIP för alla handläggare.

IVO anser att nämnden uppfyller sin serviceskyldighet enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223 FL.) som anger att varje myndighet ska

lämna upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda som rör myndighetens verksamhetsområde. IVO förutsätter att handläggarna inom kort utbildas om arbetet med en SIP då kommunen är skyldiga att vid behov initiera att en sådan plan upprättas. (2 kap. 7§ socialtjänstlagen (2001:453) SoL.

Handläggningstiden är i huvudsak under tre månader.

Enligt nämnden ska utredningstiden vara maximalt tre månader från det att alla handlingar som behövs har inkommit. Nämnden och handläggarna anser att de i princip är klara med beslut inom maximitiden men att tiden kan variera utifrån ansökta insatser. Enligt enhetschefen är den genomsnittliga handläggningstiden f.n. 71 dagar.

Vid IVO:s granskning av de senaste 20 besluten framkom att handläggningstiden för boende enligt 9§9 LSS varierade från några dagar till två månader förutom i ett fall där det tog åtta månader. Handläggningstiden för beslut om biträde av kontaktperson varierade mellan någon vecka till tre månader förutom i ett fall där det dröjde ett halvår innan beslut.

IVO vill framhålla att förvaltningslagens regler ska tillämpas vid handläggning av ärenden enligt LSS. Av 7 § förvaltningslagen (1986:223), FL, ska en ansökan handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Det går inte att ange en bestämd tid för när ett beslut om en insats ska vara klar eftersom det beror på omständigheterna i det enskilda fallet.

JO har uttalat att en handläggningstid överstigande fyra månader inte kan anses förenligt med grundläggande rättssäkerhetsgarantier. Hög arbetsbelastning kan utgöra en ursäkt för enskilda handläggare men inte för en kommun. (JO 2003, mål nr. 987-2003). IVO har inga synpunkter på handläggningstiden.

God intern och extern samverkan

De intervjuade uppger att en omfattande intern samverkan sker både i enskilda ärenden och övergripande med bl.a. individ- och familjeenheten, biståndsenhet, familje- och vuxenstödet m.fl. Enhetschef, samordnare och handläggare representerar enheten i olika grupper. Extern samverkan sker vid behov på individnivå med bl.a. landstingets Barn- och ungdomspsykiatri samt psykiatrins öppenvård, Habilitering, Autismcenter m.fl.

IVO noterar att samverkan sker i enlighet med 4 kap. 5 § SOSFS (2011:9), Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete och förutsätter att rutiner och processer upprättats för denna samverkan. En utvecklad samverkan är ofta en förutsättning för att kunna sköta alla skyldig-

heter och uppgifter på ett tillfredsställande sätt så att den enskilde får den hjälp som behövs. Av processer och rutiner ska det även säkerställas att samverkan möjliggörs (se prop. 1996/97:124 s. 127).

Granskning av begäran om insats, utredning, beslut och social journal

Vid IVO:s aktgranskning framkom att ansökningar, utredningar och beslut innehöll adekvata uppgifter och inga nedsättande omdömen eller ovidkommande uppgifter förekom. Uppgifter om den enskildes delaktighet saknades i vissa akter när uppgifter enbart kom från en god man. Vid beslut om biträde av kontaktperson saknades ibland uppgift om i vilken omfattning insatsen beviljats.

IVO noterar att, utifrån de granskade akterna, sker dokumentationen enligt Socialstyrelsen föreskrift och allmänna råd (SOSFS 2014:5), Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS.

Kvalitet i myndighetsutövningen

Enhetschef och handläggare anser att de har en god kvalitet i myndighetsutövningen samt att den i huvudsak är rättssäker förutom att de tidsbegränsade besluten inte hinner omprövas i rätt tid. Enhetschefen uppger att kvalitet säkerställs genom att enhetschefen läser alla utredningar där hon delegerats beslutanderätten och de ärenden som ska till nämnd för beslut. Handläggare följer aktuella domar och ger stöd till varandra i handläggningen. Enhetschefen har stöd av en kvalitetsansvarig och en sakkunnig inom sakområdet.

IVO vill uppmärksamma nämnden på att av 6§ LSS framgår bl.a. att insatser enligt denna lagstiftning ska vara av god kvalitet som systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. I 2 kap. 1 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete definieras kvalitetsbegreppet som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

God kvalitet inom området myndighetsutövning är att nämnden följer de lagregler och föreskrifter som finns inom området så att rättssäkerheten för enskilda säkerställs. Det innebär att nämnden ska följa förvaltningslagens (1986:223) regler vid handläggning av ärenden, reglerna i lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd på området.

Därtill finns regler i offentlighet- och sekretesslagen (2009:400) som är relevanta.

Tillämpade bestämmelser

6, 7, 10, 26d, 27 fjärde stycket §§, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Socialstyrelsens allmänna råd (2008:32) om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som avser personer med funktionshinder.

2 kap. 1 §, 4 kap.2, 5 §§, 5 kap. 3, 6 §§, 6kap. 1, 3 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

2 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL.

4, 7 §§ förvaltningslagen (1986:223), FL.

Bakgrund och beskrivning av ärendet

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedriver tillsyn bland annat över verksamheter inom socialtjänstområdet och över verksamheter för personer med funktionsnedsättning enligt SoL och LSS. Syftet med tillsynen är att granska om verksamheterna uppfyller lagstadgade krav och upprätthåller en god kvalitet. Tillsynens mål är att bidra till en säker vård och omsorg med god kvalitet.

Avdelning öst har för 2015 beslutat att inspektera myndighetsutövning vid beslut om insats enligt LSS i tre kommuner och i tre stadsdelar i Stockholms stad. Utgångspunkten för tillsynen är hur kommunerna uppfyller kraven på rättssäkerhet i myndighetsutövningen. Inspektionen har skett med stöd av 26 d § LSS.

Inför IVO:s inspektion besvarade nämnden ett antal frågor gällande myndighetsutövningen samt nämndens organisation. Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med undantag för själva driften av de kommunala verksamheterna respektive resultatenheterna.

Myndighetsutövning sker inom biståndsenheten där sex LSS-handläggare har områdesansvar för alla åldrar. En samordnare finns som stödfunktion och ger ärendehandledning, är medhandläggare vid behov samt är boendesamordnare för verkställighet av beslut. En enhetschef ansvarar för biståndsenhetens alla tre områden som omfattar äldreomsorg, LSS, SoL och socialpsykiatri. En sakkunnig i funktionshinder finns i stab för övergripande kvalitetsfrågor och sedan förra året finns en kvalitetssamordnare inom biståndsenheten för utvecklingsfrågor.

Beslut om bl.a. boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet enligt

9§ 8 p LSS, externa placeringar med flera måste fattas på nämndnivå. Då ärendemängden ökat och det är tidskrävande för handläggarna skriva fram ärenden till nämnden, har enheten initierat en diskussion med den nytillsatta nämnden om möjlighet till vissa förändringar i nuvarande delegationsordning.

Underlag

IVO genomförde den 13 maj 2015 en anmäld inspektion vid Österåker kommun, biståndsenheten LSS. Vid inspektionen representerades IVO av inspektörerna Annki Hägglund och Margareta Svensson. Enhetschef och tre LSS-handläggare intervjuades var för sig.

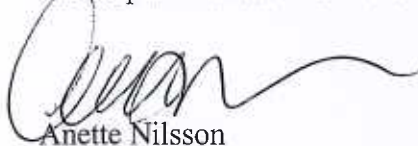
IVO har tagit del av begärda uppgifter som biståndsenheten och nämnden lämnade till IVO inför inspektionen som avsåg myndighetsutövning.

IVO begärde in uppgifter om de senaste 20 besluten för personer i åldern 18-65 år. Uppgifterna avsåg bl.a. handläggningstider, beslutsform och verkställighet. Granskning av dessa uppgifter redovisas i den löpande texten. Av de 20 redovisade besluten avsåg 18 beslut om förlängning av tidigare insats och 2 nyansökningar. Tio beslut avsåg bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS för fyra kvinnor och sex män. Tio beslut inkom som avsåg biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 p LSS, tre kvinnor och sju män.

Protokollen från de genomförda intervjuerna har faktagranskats av de intervjuade och inkomna synpunkter har förts till protokollen.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Anette Nilsson. I den slutliga handläggningen har inspektörerna Margareta Svensson och Monica Panagio deltagit. Inspektören Annki Hägglund har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Anette Nilsson

Annki Hägglund

Handlingsplan avseende förbättringsåtgärder inom myndighetsutövning LSS

1. LSS-beslutens giltighetstid anpassas individuellt i varje enskilt ärende. T.ex. kan beslut om boende vara tills vidare beslut i de fall det är helt klart att behovet finns för all framtid, likaså daglig verksamhet som dock begränsas till dess den att den enskilde fyller 67 år. Beslut om barnboende och korttidstillsyn anpassas till planerad skoltid. Varje LSS-handläggare får därmed en bättre överblick över pågående beslut och kan prioritera uppföljningar.
2. Rutiner för synpunkter och klagomål har förtydligats och gått igenom på senaste månadsmöte och APT. Informationen kommer att upprepas kontinuerligt för att all personal ska känna sig säkra på det systematiska kvalitetsarbetet.
3. Verkställighet av beslut. Varje beslut om insatser enligt LSS ska vara noga övervägt och inte kompensera brister i andra huvudmäns skyldigheter eller bostadsbristen i samhället. En vägledning för handläggning enligt LSS är under utarbetning.
4. Arbetsmiljö. De senaste årens stora personalomsättning med åtföljande vakanser har haft återverkningar på den psykosociala arbetsmiljön. Stress och frustration över att inte hinna med alla arbetsuppgifter har präglat handläggargruppens vardag. Nu är arbetsgruppen fulltalig och dessutom förstärkt med en tjänst som skall hantera den nytillkomna målgruppen *Barn och unga med funktionsnedsättning som inte omfattas av LSS*.
 - Frånvaro ska täckas upp genom att en fast vikare, ”löpartjänst” rekryteras.
 - Inhyrd handläggare anlitas under en kortare period för uppföljning av beslut.
 - Personalförbättringsåtgärder, såsom trivselaktiviteter, teambuilding planeras.
 - Flexkontoret, d.v.s. att alla inte har en egen arbetsplats, struktureras så att det är förutbestämt veckovis var varje handläggare ska sitta. Detta i avvaktan på att lokalfrågan i stort löses.

5. Revidering av delegationsordning med förslag till utökad delegation till enhetschef och samordnare. Om fler beslut fattas på förvaltningsnivå kan LSS-handläggarnas arbete effektiviseras. Förslaget presenteras på Vård- och omsorgsnämndens sammanträde i december 2015.

Margot Franzén
Kvalitetssamordnare
T.f enhetschef

Sigbritt Sundling
Enhetschef

12.

Sammanträdesdatum för vård- och omsorgsnämnden
2016

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-11-04

Dnr VON 2015/0066-006 (1)

Sammanträdestider för Vård- och omsorgsnämnden 2016

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslut

Vård- och omsorgsnämnden fastställer sammanträdestider för 2016 enligt förvaltningens förslag.

Förvaltningens slutsatser

Nedan anges förslag på sammanträdestider för Vård- och omsorgsnämnden 2016.

Presidieberedning Måndag kl. 08.00	Vård- och omsorgsnämnden Tisdag kl. 18.00
18 januari	26 januari
22 februari	1 mars
14 mars	22 mars
18 april	26 april
23 maj	31 maj
13 juni	21 juni (Viren)
22 augusti	30 augusti
19 september	27 september
17 oktober	25 oktober
21 november	29 november
12 december	20 december

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

Anne Savolainen
Administrativ samordnare